

Elisabeth Saltor
Subdirectora general de Prevenció de Riscos i Salut Laboral
Departament d'Interior

Àrea de Custòdia de Detinguts Les Corts. Cos Mossos d'Esquadra. Riscos psicosocials.

Barcelona, 26 d'agost de 2015

Benvolguda Subdirectora,

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior

Número: 0260E/21678/2015
Data: 26/08/2015 12:54:53

Registre d'entrada

El 13 de març de 2015 en el Comitè de Seguretat i Salut Laboral del Cos de Mossos d'Esquadra els delegats de prevenció de la TRISINDICAL (coalició dels sindicats CAT, SPC i SME) vàrem demanar a l'Administració una **avaluació dels riscos psicosocials a l'Àrea de Custòdia de Detinguts de Les Corts** arran les identificacions que els propis delegats havíem detectat entre els treballadors/res destinats.

En el passat Comitè del 12 de juny de 2015 vàrem tornar a reclamar l'avaluació dels riscos psicosocials degut a que no s'havia realitzat cap activitat preventiva.

Als darrers dos Comitès, **els delegats de prevenció vam exposar que les condicions laborals i la gestió pròpia del treball estaven perjudicant la salut dels treballadors/res que realitzen servei a l'ACD de Les Corts.**

L'ACD és un servei centralitzat on ingressen les persones detingudes de la ciutat de Barcelona. Les condicions laborals són de **penositat** manifesta per les funcions a desenvolupar i les condicions ambientals on es desenvolupen. Hi ha exposició a **riscos de seguretat física i higiènica** per la tipologia de molts dels individus detinguts i de les pròpies dependències. Les actituds hostils i perilloses d'alguns detinguts envers els treballadors/res amb insults, amenaces i agressions agreugen la situació laboral i personal dels agents. A més, hem d'afegir el temps d'un **any de permanència** en aquest servei.

Tots aquests indicadors generen la necessitat d'efectuar una avaluació dels riscos laborals psicosocials als treballadors/res destinats de l'ACD de Les Corts.

Els delegats de prevenció hem recollit dels propis treballadors manifestacions d'**alteracions i trastorns físics i psíquics** que pateixen els treballadors/res. També hem copsat **mesures preventives** que adopten els propis agents per l'autocontrol dins l'ACD davant les dificultats que es generen. Mesures com delegar les funcions encomanades a altres companys en situacions d'estrès, demanar ser rellevat de les funcions assignades per la tensió emocional a la que estan sotmesos, espaiar els tempos d'acció-reacció per evitar actuacions instintives, intentar no reaccionar contra les vexacions que podrien agreujar les actuacions, aïllar-se de situacions compromeses per evitar actuacions desproporcionades,...

Moltes de les mesures preses s'estan aplicant conscientment per **evitar desproporcionalitats, incongruències i inoportunitats** en les actuacions policials degut al decadent estat emocional d'alguns dels agents de l'ACD.

És significatiu comprovar com els treballadors/res destinats a l'ACD de Les Corts compten els dies que els hi queden per deixar definitivament la destinació actual.

A més, des de la DGP no hi ha cap mesura compensatòria al **reconeixement professional** dels agents destinats per treballar en condicions penoses.

Davant aquesta exposició, la **TRISINDICAL ha sol·licitat la mesura preventiva de reduir l'any de permanència a un màxim de 6 mesos**, tal i com es feia anys enrere per minimitzar els efectes contraris que genera aquest tipus de servei.

La resposta de la DGP va ser que el període de 6 mesos era una mesura preventiva per la salut dels treballadors però es va determinar posteriorment **ampliar-la a un any per motius de gestió de recursos humans**. Resposta de la sra. Maite Català, Subdirectora general de Recursos Humans de la DGP en el darrer Comitè.

Per la TRISINDICAL, la **DGP comet un greu error prioritant les necessitats organitzatives a les preventives sobre els riscos laborals** als que s'exposen els agents del CME en aquest servei.

Per això, la TRISINDICAL va anunciar en el darrer Comitè que s'avançaria a l'avaluació dels riscos psicosocials de l'ACD de Les Corts fent ús del mètode CoPsoQ PSQCAT21 adaptat pel Departament d'Empresa i Ocupació.

Un cop hem realitzat l'avaluació li aportem els resultats obtinguts,

IDENTIFICACIÓ, ANÀLISI I AVALUACIÓ DE RISCOS PSICOSOCIALS

Àrea de Custòdia de Detinguts.

Àrea Bàsica Policial de Les Corts.

Regió Policial Metropolitana Barcelona.

Plantilla: 50 agents del Cos de Mossos d'Esquadra. 5 escamots de 10 agents.

Horaris de treball: de dill. a div. en torn de matí (de 06:00 a 14:00h), torn de tarda (de 14:00 a 22:00h) i torn de nit (de 22:00 a 06:00 h).

Horaris de ds. i dg.: torn de dia (de 06:00 a 18:00h) i torn de tarda/nit (de 18:00 a 06:00h).

Jornades laborals: quadrant Q5: 5 tarda, 2 festa, 5 matí, 2 dia, 7 festa, 5 nit, 2 tarda/nit, 7 festa.

Hores anuals: 1680 hores.

Permanència a la destinació: 1 any.

Població analitzada: 36 agents (72% de la plantilla) voluntaris i aleatori entre els 5 escamots.

Total d'efectius: 46 agents. 7 dones i 39 homes.

Edats: compreses entre els 30 i 40 anys.

Mostres de l'anàlisi: treballadors/res en torn de matí, tarda, nit, dia i tarda/nit.

Explicació de l'exercici i recollida de mostres: Gemma Avilès, delegada de prevenció del CAT-ME.

Qüestionari per la identificació i anàlisi del risc psicosocial: mètode CoPsoQ PSQCAT21 versió reduïda per a menys de 25 treballadors (per escamot).

QÜESTIONARI

El qüestionari es divideix en 6 APARTATS. Cada apartat conté una bateria de preguntes puntuables. La suma dels punts obtingudes a cada apartat dóna una puntuació.

El qüestionari estableix una classificació segons la puntuació obtinguda a cada apartat. La classificació estableix el grau d'exposició al risc psicosocial i la incidència sobre la salut del treballador.

VERD	Agents en exposició favorable per la salut
GROC	Agents en exposició intermèdia
VERMELL	Agents en exposició desfavorable per la salut

APARTAT 1. Exigències psicològiques.

Puntuacions totals obtingudes a l'apartat 1:

15,12,16,6,17,14,6,8,8,10,9,16,12,11,15,18,15,10,7,14,15,10,14,9,9,5,5,14,11,12,5,11,15,13,12 i 15.

VERD (de 0 a 7)	5 agents (13,8%)
GROC (de 8 a 10)	6 agents (16,6%)
VERMELL (d'11 a 24)	25 agents afectats (69,4%)

La suma dels punts que s'obté en l'apartat 1 de cada qüestionari revela que 25 dels 36 agents estan exposats a unes condicions desfavorables per la salut i 6 agents ho estan en el llindar. És a dir, **31 agents, el 86%, estan exposats en un grau mig o alt a un risc psicosocial per les exigències del treball**. Les exigències de les funcions requereixen treballs irregulars i amagar sentiments.

APARTAT 2. Treball actiu i de desenvolupament.

Puntuacions totals obtingudes a l'apartat 2:

14,5,17,14,14,21,27,23,26,20,26,27,28,18,10,17,23,20,17,27,24,26,29,20,19,18,22,21,25,22,27,28,10,19,22 i 16.

VERD (de 40 a 26)	9 agents (25%)
GROC (de 25 a 21)	9 agents (25%)
VERMELL (de 20 a 0)	18 agents afectats (50%)

En aquest segon apartat la meitat dels treballadors/res tenen una afectació desfavorable per la salut i una quarta part estan en un grau inferior. Això representa que el **75% dels enquestats estan patint en un entorn laboral desfavorable**. Hi ha una manca de control dels continguts, condicions de treball i manca d'adaptació amb l'entorn familiar.

APARTAT 3. Inseguretat.

Puntuacions totals obtingudes a l'apartat 3:

11,11,9,8,12,8,8,6,4,13,8,13,9,8,8,11,13,10,7,12,11,6,12,16,3,5,7,12,8,5,9,14,10,15,10 i 14.

VERD (de 0 a 1)	0 agents (0%)
GROC (de 2 a 5)	4 agents (11,1%)
VERMELL (de 6 a 16)	32 agents afectats (88,8%)

És el resultat més contundent. Tots els agents estan exposats a un risc per la salut i **gairebé el 90% dels enquestats desitgen sortir del lloc actual**. El tracte injust, la manca de respecte, els canvis d'horaris, generen inseguretat laboral.

APARTAT 4. Suport social i qualitat de lideratge.

Puntuacions totals obtingudes a l'apartat 4:

28,21,25,27,15,27,33,30,29,24,29,25,31,25,19,39,26,28,18,28,23,31,34,23,30,27,29,29,16,19,30,33, 15,18,27 i 30.

VERD (de 40 a 29)	12 agents (33,3%)
GROC (de 28 a 24)	13 agents (36,1%)
VERMELL (de 23 a 0)	11 agents afectats (30,5%)

Aquest apartat reflexa la relació amb els companys, els comandaments, la responsabilitat, els canvis, la informació rebuda, el suport. **El 66,6%, és a dir, dos terços dels enquestats estan en situació desfavorable o molt desfavorable per la salut**. Manques de suport de companys i superiors, tasques mal definides i sense informació prèvia.

APARTAT 5. Doble presència.

Puntuacions totals obtingudes a l'apartat 5:

5,9,10,7,14,9,9,9,8,10,6,9,6,8,5,13,10,7,5,9,8,5,6,5,7,6,6,7,11,5,5,8,11,10,9 i 9.

VERD ((de 0 a 3)	0 agents (0%)
GROC (de 4 a 6)	9 agents (25%)
VERMELL (de 7 a 16)	27 agents afectats (75%)

El grau d'afectació de l'entorn laboral a la vida personal i familiar queda totalment demostrada amb aquests resultats. **La totalitat dels treballadors/res arrossegueu fora de la feina les afectacions que li generen les funcions que desenvolupen a l'ACD** en un grau mig o alt per la salut d'exposició de risc per la salut. L'exigència del treball per compatibilitzar amb les càrregues familiars i domèstiques genera dificultats.

APARTAT 6. Estima.

Puntuacions totals obtingudes a l'apartat 6:

8,9,8,13,8,**13**,12,9,11,7,11,9,5,7,8,8,10,9,10,8,13,5,11,10,10,11,8,**3**,9,10,13,2,11,10 i 8.

VERD (de 16 a 13)	7 agents (19,4%)
GROC (de 12 a 11)	5 agents (13,8%)
VERMELL (de 10 a 0)	24 agents afectats (66,6%)

En aquest darrer apartat sobre el reconeixement, el tracte i el suport rebut a la feina tornen a evidenciar **uns resultats desfavorables per la salut del treballadors/res**. Un 80,4% estant exposats en un gra mig i alt.

RESULTATS

Amb aquests resultats obtinguts als 6 apartats del mètode CoPsoQ PSQCAT21 podem comprovar com l'exposició als riscos laborals psicosocials en els treballadors/res que estan destinats a l'ACD de Les Corts és **desfavorable en 5 dels 6 apartats analitzats** i en 1 dels apartats comença a ser-ho. Per això, **l'avaluació ens dona un resultat altament nociu per la salut dels treballadors/res**.

(S'adjunten còpies dels resultats obtinguts)

MESURES PREVENTIVES

Davant l'exposició al riscos psicosocials avaluats al que estan exposats els treballadors/res de l'ACD de Les Corts, els delegats de prevenció **proposen** que es valorin les següents mesures preventives:

1. Planificació del temps. Respectar els descansos, pauses, permisos, vacances...
2. Controls mèdics i psicològics complementaris.
3. Més formació operativa i de prevenció de riscos laborals.
4. Complement salarial.
5. Consultar els treballadors/res sobre propostes de millores laborals.
6. Millors criteris per conciliar la vida laboral i familiar.
7. Destinació voluntària i reduir el temps màxim de permanència a 6 mesos.
8. Més recursos materials i humans.
9. Prioritat per escollir nova destinació.

Per tot ho exposat,

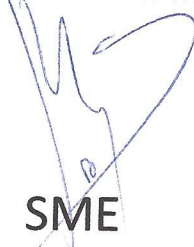
Els delegats de prevenció de la TRISINDICAL signants preguem a la seva Subdirecció pugui donar les indicacions oportunes per l'aplicació de mesures correctores adients.

Enric Piferrer. SPC

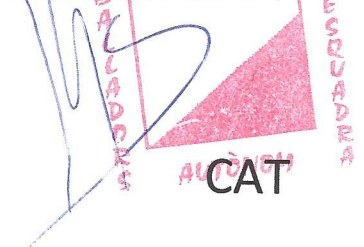
SPC

Ricard Castro. SME

SME

Gemma Avilès. CAT
Jaume Gustems. CAT

CAT